

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 138

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 17 november 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hoger onderwijs - Starttoetsen

In 2004 werd het toelatingsexamen burgerlijk ingenieur afgeschaft na een beslissing van de Vlaamse overheid. Aan het begin van het academiejaar 2013-2014 werd voor het eerst voor alle bacheloropleidingen burgerlijk ingenieur op Vlaamse universiteiten een niet-bindende en niet-verplichte starttoets aangeboden.

Bij decreet van 8 december 2017 werden de niet-bindende toelatingsproeven voor bepaalde bacheloropleidingen ingevoerd. Sinds het begin van het academiejaar 2018-2019 is het afleggen van de starttoets voor burgerlijk ingenieur en burgerlijk ingenieur-architect verplicht om de studie te kunnen aanvatten. Vanaf academiejaar 2019-2020 vervulde de opleiding diergeneeskunde het lijstje met verplichte starttoetsen. Ten slotte is in het academiejaar 2020-2021 de opleiding industrieel ingenieur, respectievelijk industriële wetenschappen, bio-industriële wetenschappen en biowetenschappen alsook de bachelor engineering technology, erbij gekomen. Sinds academiejaar 2017-2018 moeten studenten die aan een lerarenopleiding willen beginnen, verplicht een starttoets afleggen. Sinds het academiejaar 2022-2023 zijn er vier nieuwe richtingen waar de starttoets verplicht is: de bachelors farmacie, bio-ingenieur(swetenschappen), wiskunde en fysica.

Ten slotte zijn er nog enkele richtingen waar de starttoets niet verplicht is, zoals bachelor in de geografie en bachelor in de geologie.

Dit is een opvolgvraag van mijn schriftelijke vraag nr. 66 van 20 oktober 2022.

Graag de cijfers in Excel.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal ingeschreven trajectstarters voor de opleidingen bachelor of science in de farmacie, bio-ingenieur(swetenschappen), wiskunde en fysica? Graag een overzicht vanaf 3 jaar voor het invoeren van de verplichte niet-bindende starttoets tot en met academiejaar 2022-2023. Hoe apprecieert de minister die cijfers?
2. Hoeveel studenten namen deel aan de starttoetsen in de vier bovenvermelde opleidingen waar de starttoets sinds academiejaar 2022-2023 verplicht is?
 - a) Hoeveel trajectstarters zijn geslaagd voor de verplichte starttoets en hoeveel van die studenten hebben vervolgens de studie aangevat (absoluut/procentueel)? Graag een overzicht per academiejaar en opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets. Dit betreft dus enkel 2022-2023.

- b) Hoeveel trajectstarters zijn niet geslaagd voor de verplichte starttoets en hoeveel van die studenten hebben vervolgens de studie aangevat (absoluut/procentueel)? Graag een overzicht per academiejaar en opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets. Dit betreft dus enkel 2022-2023.
 - c) Wat waren de gemiddelde scores en medianen van de verplichte starttoetsen? Graag een overzicht per opleiding.
 - d) Hoe apprecieert de minister de cijfers bij deelvragen a, b en c?
 - e) Wat is volgens de minister het effect van de verplichte starttoets op het aantal inschrijvingen in vergelijking met de laatste drie academiejaren voor de invoering?
 - f) Graag ook de gegevens voor deelvraag 1 voor de volgende trajectstarters en generatiestudenten: studenten met een handicap (VAPH-definitie), werkstudenten, beursstudenten, studenten per niveau aso, tso, bso en naar gender. Hoe apprecieert de minister deze cijfers?
3. In het vorige antwoord suggereerde de minister dat enkele niet-verplichte starttoetsen (chemie, biochemie en biotechnologie) misschien ook kunnen aansluiten in het traject van verplichte deelname. Ook in dat antwoord gaf de minister aan dat er geen definitieve plannen zijn voor een verdere uitbreiding.
- a) Zijn er al concrete plannen om deze of andere starttoetsen te verplichten?
 - b) Zijn er ondertussen definitieve plannen van andere (niet-)verplichte starttoetsen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 138 van 17 november 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1-2f) Er bestaan geen "verplichte niet-bindende starttoetsen".

De starttoetsen zijn toetsen die verplicht moet worden afgelegd als men zich wil inschrijven in bepaalde bacheloropleidingen. Aan starttoetsen wordt verplichte remediëring gekoppeld als de student de cesuur niet behaalt.

De toetsen waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger refereert zijn geen starttoetsen. In 2019-2020 was er immers nog geen sprake van starttoetsen. Ijkingstoetsen zijn bovendien niet hetzelfde als starttoetsen. Pas in het academiejaar 2023-2024 werden de eerste starttoetsen afgenomen, daarvan zijn nog geen resultaten gekend gezien deze groep van studenten nog maar pas gestart is. Bijgevolg kan er geen appreciatie gegeven worden over de starttoetsen naar aanleiding van de door u opgevraagde cijfers. De gevraagde cijfers gaan over ijkingstoetsen en kan u hieronder vinden.

In de bijlage, tabel 1 wordt het aantal trajectstarters weergegeven in de bachelor of Science in de bio-ingenieurswetenschappen, de bachelor of Science in de farmaceutische wetenschappen, de bachelor of Science in de fysica/de fysica en de sterrenkunde en de bachelor of Science in de wiskunde vanaf het academiejaar 2017-2018 tot en met het academiejaar 2021-2022.

In de overige tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een verdere opdeling:

- in tabel 2 naar geslacht en al dan niet generatiestudent
- in tabel 3 naar functiebeperking en al dan niet generatiestudent
- in tabel 4 naar studietoelage en al dan niet generatiestudent
- in tabel 5 naar werkstudent en al dan niet generatiestudent
- in tabel 6 naar onderwijsvorm secundair onderwijs en al dan niet generatiestudent

Gegevens voor het academiejaar 2022-2023 zijn pas beschikbaar in het voorjaar van 2024.

2. a-b)

2022-2023	Geslaagd		Niet geslaagd	
	Toets	Totaal	Studie	Totaal
		aangetoetst	aangetoetst	aangetoetst
Bio-ingenieurswetenschappen	444	62% (274)	349	91% (317)
Farmaceutische wetenschappen	347	63% (218)	294	71% (208)
Wiskunde en fysica	307	85% (178)	197	96% (190)

Voor deze opleidingen hebben 116 deelnemers 2 maal aan dezelfde toets deelgenomen. Voor hen is de maximale score meegenomen in de tabel. Voor 2023-2024 kunnen de data nog niet gegeven worden omdat het antwoord een koppeling met de inschrijfgegevens vereist die nog niet beschikbaar zijn.

c) Voor 2022-2023 (score op 20):

Toets	Gemiddelde	Mediaan
Bio-ingenieurswetenschappen	8,5	8
Farmaceutische wetenschappen	8,9	9
Wiskunde en fysica	8,16	8

Voor 2023-2024 (score op 20):

Toets	Gemiddelde	Mediaan
Bio-ingenieurswetenschappen	12,41	13
Farmaceutische wetenschappen	11,95	12
Wiskunde en fysica	10,56	11

d) Ten opzichte van de deelnamecijfers in 2021-2022, toen het nog ging om ijkingsstoetsen die bovendien niet verplicht waren, is er een stijging van het aantal deelnemers.

Een zeer groot aandeel van studenten die niet slaagden op de ijkingsstoets vatten toch de studie aan in 2022-2023. Toch blijken er duidelijke verschillen te zijn in inschrijfgedrag tussen studenten die minder of meer dan 10/20 scoren op de ijkingsstoetsen.

e) Gezien de starttoetsen nog maar recent voor de eerste keer werden afgenomen en de inschrijvingscijfers van deze groep studenten nog niet gekend zijn, is het nog te vroeg om te zien of er een mogelijk effect is op het aantal inschrijvingen.

f) Zie antwoord op deelvraag 1.

3. a) De eventuele uitbreiding van opleidingen met een verplichte toets wordt jaarlijks besproken op basis van validiteitsonderzoek. Voor het academiejaar 2024-2025 zullen er geen nieuwe opleidingen met verplichte starttoets bijkomen. VLIR heeft laten weten dat er op dit ogenblik geen niet-verplichte toets is waarvan het gewenste validiteitsniveau al bereikt is. Voor verplichting in 2025 wordt de beslissing in juni 2024 genomen zodat er tijdig gecommuniceerd kan worden naar studiekeuzers.

De inspanningen om de niet-verplichte toetsen om te zetten naar starttoetsen worden verder gezet.

b) In 2024 zullen de opleidingen revalidatiewetenschappen en kinesithérapie voor het eerst een niet-verplichte ijkingsstoets organiseren aan alle instellingen zodat er ook voor die toetsen validiteitsonderzoek kan gevoerd worden met het oog op eventuele omvorming naar starttoetsen.

BIJLAGE

[Overzicht](#)